

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1942 március 19.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 63. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

Kállay miniszterelnök:

Ennek a háborunak győzelmes vége lesz

Az ország helyzetét hadbanállásunk szabja meg — Népünkért, fennmaradásunkért, jövőnkért küzdünk — A magyar katona meg fogja állni a helyét, de meg kell állnia helyét mindenkinek az otthon arcvonalán is — A képviselőház lelkesen ünnepelte a miniszterelnököt és kormányát — Jelentés honvédségünk harcairól — Rendelet a zsidó ingatlanokról

Budapestről jelentik: A képviselőház csütörtöki ülését negyed 11-kor nyitotta meg Tasnády Nagy András házelnök. Az elnöki bejelentések során ismertették azt a táviratot, amelyben a japán császárság képviselőházának elnöke köszönetet mond a magyar képviselőháznak a csendesóceáni nagy japán győzelem és Szingapur elfoglalása alkalmával táviratilag kifejezett szerencsekívánatokért. A képviselőház lelkesen ünnepelte Japánt.

Putnok Mór házelnök néhány perccel fél 11 előtt vezette be az üléssterembe Kállay Miklós miniszterelnököt és kormányának tagjait. A képviselők felálltak és lelkesen ünnepezték Kállayt és minisztereit. A miniszterelnök átnyújtotta a képviselőház elnökének a Bárdossy dr. lemondásáról és az új miniszterelnök kinevezéséről szóló legfelsőbb kormányzói kéziratot, majd annak felolvasása után általános figyelem közepette emelkedett szólásra. Bevezetőben hangoztatta Kállay miniszterelnök, hogy nemcsak azért jelent meg a képviselőház színe előtt, hogy eleget tegyen az alkotmányos szokásoknak, hanem azért, hogy nyíltan, őszintén és becsületesen feltárja, hogyan látja ő az ország helyzetét és ismertesse azokat a terveket, amelyeket kormánya jövő feladataiként megjelölt. Mindenekelőtt kijelenti, hogy változatlan kabinettel és változatlan programmal jön. Elődjének és az egyes tárcáknak programját magáévá teszi. Nem költségvetési beszédet mond, hanem álláspontját, akarja kifejtetni. Nem akarja megismételni mindazon kijelentéseit, amelyeket miniszterelnök kinevezése óta tett, de kijelenti, hogy mindazt, amit egy héten belül, vagy bármikor mondott, vagy ígért, állja.

Háboruban élünk,

háboruba kerülhet az ország, de Magyarország sokkal később jutott el a háborúig, mint Európa legtöbb népe. Két és fél évvel később ért el bennünket a háború, mint más országokat és jórészt ezért van jobb sorsunk, mint más országoknak. A miniszterelnök nagy figyelemmel hallgatott beszéde további során kijelentette, tudomásul kell vennünk, hogy most már mi is a súlyos terheket viselő országok sorába tartozunk. A mi háborunk a magyar érdekekért folyik, és noha 1000 kilométerre harcolunk határainktól, a küzdelem mégis a magyar határon, a magyar határokért folyik. Szeretné a miniszterelnök, ha mindenkinek a meggyőződésévé válna, hogy ez a harcunk magunkért, népünkért, fennmaradásunkért folyik.

Hangoztatta a miniszterelnök, hogy minden lojális közeledést ugyanígy viszonz. A kitűzött célokat szabotálni és elgáncsolni nem enged. Partnereket keres és aki viszszaautasítja ezt, el kell tűnnie. Ez a háboru magyar nemzeti öncél, kizárólag a magunk érdekeiért folyik. Az ország külpolitikáját is a nemzeti öncéluság határozza meg. Tengelybarátságunk nem konjunkturalis jellegű, hanem változatlan magyar orientáció, amely hűséget és kitartást jelent szövetségeseink mellett.

Béke és megértés szomszédaink felé

Magyarország békét és megértést akar dunavölgyi szomszédaival, hogy minden nép a Dunamedencében megtalálja a békét és az együttműködés feltételeit. Magyarország történelmi, földrajzi és kulturális szükségessége.

A továbbiakban nemzetiségeinkről beszélt a miniszterelnök. Hangoztatta, hogy a magyar államalkotó eszme újra nagy feladatok előtt áll. Nemzetiségeink egyrésze ismét visszatért. A visszatért területek bekapcsolódása a magyar állam életébe fontos feladat. Németajku honfitársaink helyzete már kodifikálva van, mi a megegyezést betartjuk és azt várjuk, hogy ők is betartsák többszázéves együttélésünk irattan szabályait. Nemzetiségeink öntudatát elnyomni nem akarjuk, de elvárjuk tőlük, hogy beleilleszkedjenek államiságunk kereteibe. Nemzetiségi

kérdésekben egységes irányelvet alkalmaznak.

A nemzetiségi kérdés tárgyalása kapcsán megemlékezett a miniszterelnök a külföldön élő magyarokkal is és kérte őket, viseljék sorsukat keresztény hittel és megnyugvással és tudják, hogy állandóan rájuk gondolunk.

Az általános helyzetet az szabja meg, hogy hadbaszálltunk teljes erőnkkel, minden erőforrásunkkal. Ebben a háboruban dől el sorsunk, jövőnk, nemzetünk léte és nemléte. Alapfeltétele céljaink elérésének hadseregünk ütőképességének megőrzése. Ezt meg is fogjuk őrizni.

A magyar katona megfogja állni a helyét,

de elvárja, hogy az otthon arcvonalán is mindenkinek megállja a helyét. A

miniszterelnök hangoztatta azon szíld meggyőződését, hogy ez a harc a mi javunkra dől el.

A miniszterelnök részletesen taglalta a szociális és társadalmi kérdéseinket is. Mindent megtesznek a helyzet javítása érdekében, amit lehet, tisztában kell azonban lenni azal, hogy a háboru sok nehézséget jelent.

Társadalmi téren a zsidók hátráltató szerepét emelte ki a miniszterelnök. A zsidóság akadályozta meg az egészséges társadalmi kapillarisációt.

A közigazgatásról szólva kifejtette a miniszterelnök, hogy a közigazgatásnak közel kell férkőznie a néphez, s a népek éreznie kell a közigazgatás gyámolítását. Nagyon fontos most háboru idején, hogy a közigazgatás ne legyen bürokratikus merev, hanem szeretettel és gyorsan oldja meg feladatait.

A jegyzőkről a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg a miniszterelnök.

Kenyérünk van elég

A közellátási helyzetről szólva hangoztatta Kállay kormányelnök, hogy a közellátási kérdések egészen új feladatok elé állították az illetékes tényezőket. A legfontosabb feladat az volt, hogy biztosítsuk a szükségletet az új termésig, a további feladat pedig, hogy a jövőre minden eshetőségre felkészüljünk. Remélhető, hogy nehézségek nem lesznek. Kenyér lesz elég. A katonaság részére bőven rendelkezésre állanak a készletek. A kormány elkövet mindent, hogy tobzódások, dözsölések ne fordulhassanak elő.

Pénzügyi helyzetünket ismerlette a továbbiakban a miniszterelnök. Beszélt arról, hogy a háboru költségei, a mozgósítás és a szállítás milyen feladatokat ró a pénzügyi tárcára. Hangoztatta, hogy most takarékoskodnia kell mindenkinek, az államnak és egyeseknek egyaránt.

Hamar és győzedelmes vége lesz ennek a harcnak

Megtesz a kormány minden intézkedést annak érdekében, hogy zökkenőmentesen térjünk át a háboru gazdálkodásról a háboru utáni békés gazdálkodásra. Ennek a harcnak hamar és győzedelmes vége lesz — mondotta.

(Folytatása a 3. oldalon)

Ára 10 fillér

ARENA MOZI

HÉTFŐ—VASÁRNAP

A világ legnagyobb, végig színes filmje.

ÓZ a csodák csodája

Ez még nem volt! — Feltétlenül nézze meg!
Siessen legyet váltani!
Gazdag pótműsor

AZ INDIAI HELYZET

Uj Delhi, március 19.

Az indiai kongresszusi párt állandó bizott-

sága kijelölte szóvivőjét, aki a bizottságot a Cripps-szel folytatandó tárgyalásokon képviseli.

Bopál nábobja — India második legnagyobb tartományának fejedelme — kilépett a fejedelmek tanácsából, miután nem ért egyet azzal az állásponttal, amelyet a fejedelmek nagyrésze Cripps indiai tárgyalásaival kapcsolatban magáévá tett.

KNOX NEWYORKBAN

Newyork, március 19.

Knox amerikai tengerészeti miniszter váratlanul Newyorkba érkezett, ahol szemlét tartott, majd behatóan tájékozódott a Normandie óriáshajó kigyulladásáról.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

CSÜTÖRTÖK—VASÁRNAP

Az utolsó dal

Főszerepben:
**JÁVOR PÁL, SIMOR ERZSI, SÁRDY JÁNOS,
BÁRCZI KATÓ, MAKLÁRI ZOLTÁN,
HARSÁNYI REZSŐ**
Pótműsor: magyar és német híradók

szigetcsoporthoz tartozó Florida szigetet is. Ausztráliai vélemény szerint Ausztrália sorsa jórészt attól függ, milyen légierőket állít hatnak egymással szemben a hadbanálló felek. Az angolszászok a salamuai tengeri útközvetből levonták a tanúságot és nagy erőfeszítéseket tesznek légierőik növelésére.

A Szovjet egészen a Perzsa öbölig megszállja Iránt

Adana, március 19.

Beavatott adanai körök véleménye szerint a Szovjet a kurdok lázadását használta fel perzsiai térhódítására. A Szovjet a kurdok lázadására való hivatkozással átlépte a kijelölt határvonalat és követelte Angliától, hogy állapítsanak meg új érdekvonalat, miután a Szovjet nem tűrheti, hogy zavargásokkal veszélyeztessék utánpótlási vonalát a Perzsa öböl felől. A bolsevista csapatok már kurd területen nyomulnak előre és hír szerint egészen a Perzsa öbölig megszállják Iránt.

Német hadijelentés

Berlin, március 19.

A vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentés közli, hogy a német csapatok a kercsi arcvonalszakaszon meghiúsították az ellenségnek a korábbiakkal szemben csekély erővel végrehajtott támadásait. A Donec szakaszán német és román csapatok visszavetették a bolsevista támadókat.

Ászakafrikában eredményesen bombázták a német légierők Tobruk katonai célpontjait. A Földközi tenger vidékén légi harcban 8 ellenséges gépet lőttek le a németek, három gépet pedig a földön pusztítottak el.

Brazília mozgósított

Róma, március 19.

A Giornale D Italia jelenti Rio de Janeiroból, hogy Vargas brazil államelnök elrendelte az általános mozgósítást.

A brazil hírszolgálat jelentése szerint Sao Paolóban összeesküvést fedeztek fel, amely az állam rendje és alkotmányossága ellen irányult.

A brazil partvidéken élő tengelyállampolgárokat az ország közös részeibe telepítik át.

A nagyvilágból

Majszki londoni szovjet nagykövet több hosszantartó megbeszélést folytatott Churchill angol miniszterelnökkel. Hír szerint Churchill mindent elkövet, hogy a két ország viszonya a benső barátság irányában fejlődjék.

Amerikai hírforrások közlik, hogy az amerikaiak maguk süllyesztették le a jávai partok előtt 2 rombolót és egy buvárhajót, amelyeket az a veszély fenyegette, hogy japán kézre jutnak.

Dominica köztársaságból Newyorkba érkeztek a tengely hatalmak diplomatái és konzuláris képviselői.

A Petit Parisien szerint Franciaországnak már az eddigiek szerint is 547 milliárd frankot kellene fizetnie Angliának, ha a szövetségesek nyernék meg a háborút, miután Reynaud annak idején kötelezte magát, hogy Franciaország viseli Anglia hadikiadásainak egyharmadát. Ezt az egyezményt most De Gaulle is kötelezőnek ismerte el. Anglia napi háborus kiadása 15 millió fontsterling.

A közelkeleti helyzet

Ankara kihívásnak tekinti Milas bombázását

Inönü: Törökországnak nincs olyan megoldatlan problémája, amely viszályba sodorhatná a hadviselőkkel

Ankara, március 19.

Izmet Inönü török köztársasági elnök Szmirnában mondott beszédében hangoztatta, hogy Törökországnak nincs olyan megoldatlan problémája, amely viszályba sodorhatná a hadviselő hatalmakkal. Törökország álláspontja egyszerű és világos: kívül akar maradni a háborun. Ha ez a politikája nem jár sikerrel és Törökország hadbékényszerül, becsületesen és méltóságteljesen fog küzdeni. Törökország bizalommal tekint a tavasz elé s ereje nemcsak katonai hatalmában van, hanem hite és eltökéltsége hatalmában is.

Ujabb jelentés szerint Izmet Inönü köztársasági elnök szmirnai beszédében még a következőket jelentette ki: Törökország több más állammal együtt mindeztideig távollattotta magát a háborútól, de a háboru kihatásait megérezte. Törökország viszonyát a hadviselő felekkel szer-

ződések szabályozzák, amelyek most is érvényben vannak. Nem könnyű feladat semleges államnak lenni a jelen körülmények között és baráti politikát folytatni valamennyi hadviselő felé. Törökország mégis ezt az utat választotta s az ehhez szükséges erőt a bizalomból meríti.

Az ankarai angol nagykövet sajnálkozását fejezte ki a bombázás miatt

Ankara, március 19.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint Ankarában kihívásnak tekintik a Milasz elleni angol légitámadást. Leszögeznek, hogy ez a támadás még akkor is megbocsáthatatlan, ha tévedésből történt. Az angol pilóták nem tévesztetik össze a Dodekanezost az anatóliai partokkal.

Az ankarai brit nagykövet megjelent a török külügyminisztériumban és kijelentette, hogy már eleve mély sajnálkozását fejezi ki a bombázás miatt, ha megállapítást nyer, hogy a bombázást angol gépek hajtották végre. Ha tényleg brit gépek hajtották végre a támadást, ez csak tévedésből lehetett. Anglia hajlandó kárpótolni a kárvallottakat.

HALIFAX:

Hadianyagtermelésének 80 százalékát a tengerentúlra küldi Anglia

Amsterdam, március 19.

Lord Halifax washingtoni brit nagykövet rádióbeszédet intézett az amerikai néphez, amelynek során számadatokat közölt Anglia hadianyagtermeléséről. Kijelentette, hogy Anglia hadianyagtermelésének 80 százalékát a tengerentúlra küldte az utóbbi hónapok alatt. Hangoztatta, hogy Churchill engedélyével hozza nyilvánosságra az eddig titokban tartott számadato-

kat azért, hogy megvilágítsa az amerikai nép előtt Anglia háborus erőfeszítéseit.

A háború további alakulásáról szólva azt hangoztatta Halifax, hogy a Középkelet nagy szerepet fog játszani az idej nyár eseményei között.

A katonaság tengerentúlra való szállításának nehézségeit Anglia vesélyeztetett helyzetében és a hajótérhiányban jelölte meg Halifax.

Nagyarányu légitámadások Ausztrália ellen

Uj-Guineában újabb japán csapatok szálltak partra, Ausztrália körül folyik a japán flottaösszevonás

Ausztráliától északra Uj-Guinea egyes pontjain újabb japán csapatok szálltak partra. A csapatokkal más hadihajókon kívül számos repülőgépanyahajó is érkezett az Ausztrália körüli vizekre.

Ausztrália nyugati partrajai mentén is japán flottaösszevonást észleltek. Még nem tudják, milyen erőt képviselnek ezek a japán hadihajók.

Port Moresbyt, Uj Guinea legfontosabb támaszpontját újabb nagyarányu japán légitámadás érte. T támaszpont felé gyorsan nyomulnak előre a partratt japán csapatok.

Port Darwin, ausztráliai tengerészeti és légitámaszpont szintén heves és nagykiterjedésű japán légitámadás érte.

Japán repülőgépek bombázták a Salamon szigetek közigazgatási központját, valamint a

Kállay miniszterelnök beszéde

(Folytatása az 1. oldalról)

A terheket egyenlően és igazságosan osztják el. Intézkedés történik, hogy mindenki, aki bármely ok folytán nem vesz részt a harcban, hadmentességi adót fizessen. A luxus fogyasztást megadóztatják.

A földművelésügyi tárca feladatait a termelésnek a maximálisra való fokozásában jelölte meg a miniszterelnök. A telepítési akciót folytatják, meggyőződése azonban, hogy vagy jól kell telepíteni, vagy sehogysem.

A vízügyek súlyos kérdések megoldására megvan a kormányban a szándéka és a terve. Bejelentette a miniszterelnök, hogy szombaton az Alföldre látogat és szemlét tart az árvíz-sújtotta vidékeken.

Az ipari munkatelepek létesítéséről, az új közlejt és más anyagok feltáráról, kereskedel-

mi és ipari problémáinkról szóló fejtegetése után az igazságügyi tárca kérdéseit taglalta a miniszterelnök.

Befejezésül hangoztatta, hogy igyekezett őszintén, tárgyilagosan megvilágítani a helyzetet. Kérte a képviselőket, hogy a hádbanálló hadseregünkkel a nemzetiségekkel való bánásmóddal és a közellátási kérdésekkel kapcsolatos problémákból ne csináljanak pártpolitikai kérdéseket.

A 80 perces beszéd után képviselők hozszoantartó meleg ünneplésben részesítették a miniszterelnököt.

Kállay miniszterelnök programbeszédéhez elsőnek vitéz Lukács Béla, a MFP vezérszónoka, majd gróf Teleki az Erdélyi Párt vezérszónoka szólt hozzá. Az ülés lapzártakor még folyik.

Honvédségünk harcai

A magyar honvédezerkar főnöke közli: Megszálló csapataink elől levő részei a német csapatokkal vállvetve az ellen-ségnek súlyos veszteségeket okozva sikeresen yettek részt a szovjet támadások el-

hárításában. A harcok során kisebb veszteségeket szenvedtek.

Csapataink más részei az arcvonal mögötti tésréget tisztogatják a bolsevista, orvívészektől. (MTI)

Adáz harcok Burmában

A japán arcvonalokról szóló jelentések aról számolnak be, hogy japán csapatok sikeres tevékenységet fejtenek ki valamennyi frontszakaszon.

Burmában adáz harcok folynak. A japán előnyomulás két irányban folyik, és pedig az Irravadi folyó vidékén és a Mandalay felé vezető uton.

Szumátra szigetén minden fontos hadászati pontot megszálltak a japánok és most már az egész sziget ellenőrzésük alatt áll, noha a harcok helyenként még folynak.

A japánok Kinában megtisztították az el-

lenségől Csek-Jang tartományt. A február közepé óta folyó harcokban összesen 3.800 halotat és 1258 sebesültet veszített a csungkingi Kinahadserege.

Tokiói jelentés közli, hogy a japánok a tengeri, szárazföldi és légi erők példás együttműködésével partraszálltak Mindoro szigetén, Calapannál. Eredményes harcok után most már az egész sziget japán ellenőrzés alatt áll.

Ausztráliai jelentések szerint az Uj Guinea északi részén több helyen partraszállt japán csapatokkal mint egy 60-80 hajó érkezett az ujuineai vizekre számos repülőgépanyaján kívül.

Rendelet a zsidó ingatlanok elidegenítéséről és zárolásáról

A kormány a legrövidebb időn belül intézkedést fogantat a zsidó birtokok ki-sajátítása ügyében. A törvénytervezet teljes elkészült, de azt még nem hozták nyilvánosságra. Miután tartani lehet attól, hogy a zsidók megkísérlik a készülő törvény kijátszását, a kormány intézkedéseket tett ebben az irányban is.

A hivatalos lap csütörtöki száma rendeletet közöl, amely megtiltja a zsidó erdő és mezőgazdasági ingatlanok és azokon lévő mezőgazdasági üzemek, valamint a lakóházak elidegenítését. Zsidó ingatlanra semminemű telekkönyvi bejegyzés nem történhetik. A visszaélések meggátlása céljából intézkedés történt, hogy zár alá ve-

gyék a zsidó birtokok felszerelését is.

Zsidónak tekintendő a rendelet értelmében mindenki, aki az 1941 évi XV. tc. értelmében zsidó, tehát azok is, akik a másodikk zsidó törvény szerint kivételézetek voltak.

Zsidónak tekintik azokat a részvénytársaságokat, betéti társaságokat és más jogi személyeket, amelyeknél a tőke nagyobb része zsidó.

A rendelet súlyos megtorló intézkedéseket helyez kilátásba azokra, akik a rendelkezéseket megszegik.

A rendelet március 19-én már életbe is lépett.

Táborikórház Ukrajnában

Napsütéses szép téli időben érkezünk a pircsas házakból álló épületcsoport elé. Napsütésbe tizenkét fok a hideg, a hó fúrcsán csikorog csizmáink alatt. A főépületen vöröskeresztes zászló jelzi: tábori kórház.

Kissé szorongva lépünk be a kapun, de amint a kellemesen fűtött folyosóra lépünk, ahol csillogó tisztaság és rend fogad, úgy érezzük, ebben az otthonias hangulatban azért néhány napot egészséges létünkre is szívesen eltöltenénk. Bizonyos, hogy kórházat látogatni sohasz szivderítő kellemesség, de ebben a tábori kórházban magyar honvédek várják felgyógyulásukat. Őket meglátogatni, egészségi állapotukról hírt adni, tul a Kárpátokon, az otthoniak számára — szívetmelegítő feladat.

Legelőször a tábori kórház megalakulásának körülményeiről tájékozódunk. Nem tudunk elég kifejező szavakat találni arra a lelkiismer-

retes és hősi munkára, amelyet a tábori kórház vezetősége végzett, amikor a számára kijelölt omladozó, szennyes és minden butor nélküli álló épületcsoportot átvette, s abból tökéletesen felszerelt kórházat fejlesztett ki. Nem is szükséges, hogy elismerő szavakkal méltassuk erőfeszítésüket. A tábori kórház szorgalmas munkásai, parancsnoktól kezdve az egészségügyi honvédig, katonák valamennyien. Amit tettek, katonai parancsukhoz hiven, legjobb lelkiismeretük szerint cselekedtek. A kórház tisztjei és honvédei nem is nyilatkoznak arról, mi volt tulajdonképpen az a munka, amellyel ezeket a lerombolt és — nyugodtan mondhatjuk — egyetlen szék nélkül itthagított épületeket Röntgengéppel felszerelt és legmodernebb műtőberendezéssel ellátott kórházzá átalakították.

Annyit azonban mégis megtudunk, hogy ide érkezésükkor az orvosok, egészségügyi kato-

nák, valamennyien éjjel-nappal megfeszített munkával, percnyi pihenő nélkül dolgoztak, hogy a szobákat megtisztítsák a szennytől, amelyet a bolsevisták hagytak itt, hogy a kályhákat a téli fűtésre rendbehozzák és a megfelelő helyiségeket ambulanciákká, kórháztermekké és műtőké átalakítsák. Azóta is külön épületkezelőség gondoskodik a kórház területéhez tartozó egyes házak karbantartásáról, fűtéséről, világításáról és vízszolgáltatásáról.

A tábori kórház külön osztályokkal rendelkezik éppen úgy, mint Budapesten a legtekétebben felszerelt kórházépület. Ennek a tábori kórháznak, amely itt létesült a magyar honvédek számára, kemény hidegben, a hóval belemetett Szovjetországban, külön belgyógyászati, sebészeti, szemészeti, fülészeti, fogászati osztálya van, amellet nagy és kis műtője, továbbá röntgenterme.

Végigjárjuk ezeket az osztályokat.

A betegszobákban, kellemes meleg foga bennünket. A kórházi ágyakban beteg vagy sebesült honvédek fekszenek. Megható látvány magyar testvéreink sorsa, akik hazánk határainak oltalmában sérültek meg itt, a hóborította ukrán mezőkön.

Egyébként: állapotukhoz képest, valamennyien megelégedettek. Az aggódó otthoniak számára nyugodt lélekkel jelenthetjük, hogy a kórház összesen százhetvennyolc betege közül csupán kettő szenved fertőző megbetegedésben, egyik tifuszban, a másik vérhasban. De ezeknek az állapota sem ad okot különösebb aggodásra.

A többi beteg közül sincs pillanatnyilag egy sem, akinek állapota életveszélyes lenne.

Az egyik betegszobában éppen ebédelnek. Az ebéd: husleves, áttört krumplifőzelék, tojással töltött marhahus, palacsinta.

Egyik honvéd bekötözött homlokkal üldögél az ágyán. Egy orvlövész-támadás sérültje. A másik ágyon szőkehajú tizedes fekszik, súlyos sebesülés érte, amikor egy fel nem robbant szovjet kézigránátot vett fel, hogy ártalmatlanná tegye.

Az egészségügyi katonák nagy szeretettel ápolják azt az ukrán kisiút, aki töltőtollat talált egy bolsevistáktól kiűritett házból s amikor ezt csavargatni kezdte: a toll felrobbant. A kisiú már jobban van, de bizonyos, hogy egész életén át nem fogja elfelejteni Sztalin katonáinak ittmaradt üdvözlését, s kezén, arcán még nagyon sokáig hordani fogja ennek az üdvözlésnek emlékét!...

Átmegyünk a szomszéd épületbe, az udvaron az átjáró mellett a villanyvezetékét javítja két magyar. Ilyenkor látszik, milyen jó, hogy ezeknek az egészségügyi katonáknak különleges kiképzésük is van. Minden munkát ők végeznek, amely a kórházi szolgálattal összefügg, beleértve még a fürdővízszolgáltatást és villanyjavítást is.

Egy szakállas, idősebb honvéd az udvaron, vezetőink azt mondják, hogy a polgári életben középsúlyú boxvilágbajnok ez a testes egészségügyi katoná. Itt is hivatásához mért beosztása van: ő a főfertőtlenítő és — főmasször.

A belgyógyászaton fiatal orvosszállós fogad. Tényleges idejét szolgálja. Elmondja, hogy a belgyógyászaton a hűléses beteg a legtöbb. Külön osztálya van a fagyást szenvedett betegeknek. Alattomos és nagyon veszélyes fegyvere az orosz télnek az a kemény hideg, amelyben derék bajtársaink nehéz szolgálatukat végzik.

Benézünk a műtőbe is. Csak a legszükségesebb butorok állnak benne, s ha a műtőberendezés az orvosok számára nem is olyan tökéletes, mint a pesti klinikákon: — a tisztaság és a rend, amellyel itt találkozunk, semmi kétséget sem hagy afelől, hogy a legkorszerűbben vezetett kórházban járunk. A kórház orvostisztjei kivétel nélkül az otthoni polgári életből ismeretnevű orvosok, tanársegédek és kórházi adjunktusok. Minden orvosi szakma képviselve van soraikban, a kórház parancsnoka személyesen válogatta ki tisztjeit és katonáit. Ismeri mind egyikük képességét és használhatóságát. Kipróbált és hűséges gárdája ez, velük volt már a Délvidéken is.

Azzal a megnyugtató érzéssel hagyjuk el a kórházat, hogy magyar honvéd testvéreink egészségére megható szeretettel vigyáznak a messze Ukrajnában nehéz szolgálatukat lelkesen teljesítő orvosok és egészségügyi katonák.

Színház

Utolsó tánc

SZILÁGYI SZABÓ ESZTER
VENDÉGSZEREPLÉSE SZEBADKÁN

Herczeg Ferenc mai levegőjű szatirikus vígjátékát, amely az öregedés elől a flörtökbe menekülő „veszedelmes életkorú” asszony lelki vívdását viszi a színpadra, a női főszerepben Szilágyi Szabó Eszterrel, mutatva be Kőszegi Géza színtársulata. A vendégszereplő kiváló fiatal művésznőt a szabadkai közönség már ismeri — filmjeiről. Ez az előzetesen szerzett népszerűség magyarázza, hogy háromszor annyian mentek el jegy nélkül a pénztártól, mint ahányan bejutottak a nézőtérre. Az előadás meg is érdemelte a nagy érdeklődést, mert bár itt-ott érződött rajta a hevenyészetttség, de a vendégszereplő művésznő kitűnő játéka kárpótlást nyújtott ezért is. A „szép Juci asszony” és doktoranda kamaszleányának kettős szerepét az alakok elmentés jellemvonásainak kihangsúlyozásával bravurosán játszotta végig Szilágyi Szabó Eszter. Nemcsak két figurát, de két lelket mintázott meg nemesen leegyszerűsített művészi eszközökkel. Játékával teljesen egy szinten volt S. Bánhid József pompás kabinetalakítása; az ő érdeme, hogy a férjnek, a darab legháttérben szerepének: papirosizó voltát erőteljes konturu jellemrajzolásával el tudta tüntetni. Mester Tibor képességeinek szűk volt Boronkay professzor szerepe; művészi önfegyelmét és jóízűségét dicséri, hogy a szerepátda kereteket nem igyekezett szétfeszíteni és nem tévedt szertelenségbe. A dzsigoló figuráját a beteg Balajthy helyett Köröstyös vette át, mint beugrás dicséret érdemel. Örömmel láttuk prózai szerepben ismét Antal Erzsit, aki pompás karrierozó készséggel játszotta egy mai putifárnét. Élettel teljes, igazi főpincér-figurát kaptunk Szabó Ernőtől. Mester Tibor rendezése szép színpadi milliőt varázsolt Juci asszony esete köré. Tekintettel arra, hogy alig volt idő a próbákra, már az is érem, hogy nem volt semmi zökkenő.

János Vitéz

Ha csak azért ujtotta volna fel a Kőszegi-társulat Kacsóh Pongrác János Vitézét, hogy benne K. Medgyessy Nusit egy igazán nekivaló szerepben brillirozzon, már akkor is tapsolni kellene a jó ötletnek. Minthogy azonban tudjuk, hogy március tizenötödikének hazafias alkalmosságára tette indokoltá a színrehozatt (és itt hozzá kell tennünk azt is, hogy a másik cserétársulat igazgatójának: Galetta Ferencnek a darab játsszói jogát átengedő nobilis és szép gesztusa tette azt lehetővé), az érdem még nagyobb és az elért nagy siker csak nő így jelentőségben. Kellemes meglepetés volt, hogy Kacsóh gyöngyvirő partitúráját teljes egészében, a maga csorbítatlanul eredeti szépségében hallhattuk, ami pedig ritkaság a vidéki színpadokon, mert bevett szokás, hogy a francia képet és „Tündérországot” csak kihagyásokkal és erős szövegmozgásokkal adják a legnagyobb vidéki társulatok is. De nemcsak a szövegből nem hiányzott egyetlen betű és a zenéből egyetlen tak-tus, de nem kallódott el a darabnak legatomnyibb értéke sem: a hangulat minden finomságát maradéktalanul átmentette és kitéjesítette Kőszegi, mint a rendező és Beck Miklós, a dirigens az előadásban Kőszegi Géza sok leleménnyel és egész sereg újszerű ötlettel gazdagította a darab beállítását. Stílusos és finom művészi gondolat volt az egyes felvonások elején és végén a szereplők élőképe merevedése, hatásosan érzékeltette ez a darab mesészerűségét.

János vitéz alakjának színpadi ábrázolását az emlékezés összeforrasztotta a magyar színpad híres csillagának: Fedák Sárinak ifjúkori legnagyobb diadalával. Am ez a figura mégsem kimondottan trikószerep. Ha mégis nő kelti életre, ennek csak akkor van létjogosultsága, ha olyan kivételes művészyegetésére bízzák, mint a minő Fedák Sári — volt harmincöt évvel ezelőtt, vagy ma... K. Medgyessy Nusit Vállán a karikással ahogy hetykén, konok paraszti daccal megvetette a lábát a patakparton, ahogy váll rándítással igazított egyet a subáján, ahogy pörge kalapját a szemére vágta és ahogy magához ölelte Iluskáját, a világ legnemesebb és legelőkelőbb fajtájának: a magyar parasztnak olyan törőlmetszett megismerése volt, amit mi-

Megmozdult a hindu népregeteg

Chandra Bose, India jövő embere

A csendesóceáni katonai helyzet legújabb eseményei Indiát ismét a világ érdeklődésének középpontjába állították. Nagybritannia távolkeleti katonai erejének megrendülése az indiai szabadságtörekvéseknek újból tápot adott és mint a világsajtó hírt adott róla, a megalkuvással ellenes indiai nacionalizmus száműzött vezére, Subash Chandra Bose elérkezettnek látta az időt, hogy ismét kigöngyölje India függetlenségi harcának zászlaját.

Subash Chandra Bose bengál származású és ez magában véve is elegendő, hogy egyéniségére és politikai célkitűzéseire magyarázatot adjon. Bengália az az indiai tartomány, amely elsőnek ismerkedett meg az angol uralommal és így érthető, hogy Indiában a bengálok Anglia legrégebb és egyben legelkeseredettebb ellenségei. Tilaknak, aki az angoloknak erőszakkal való kiűzését hirdette, a bengálok voltak a legodaadóbb és legrettenhetlenebb hívei. Mig Gandhi az erőszaktól való tartózkodást ajánlotta és minden fegyveres fellépést elítélte, a bengál ifjúság, fiatal emberek és fiatal leányok egyaránt, 1905-től 1925-ig minden terrorral dacolva állandó bombatámadásokkal és szüntelen guerrillaharcokkal igyekezett az angol elnyomópolitika funkcionáriusait jobb belátásra bírni.

Ennek a politikának módszereivel Bosének is bő alkalma volt megismerkedni. A fiatal ügyvéd életének számos évét töltötte különböző angol börtönökben és hosszú ideig száműzve volt Indiából.

Megalkuvást nem ismerő egyénisége már kora ifjúságától kezdve a bengál fiatalok elismert vezérévé avatta,

személyiségének varázsa és tehetsége pedig külföldön is sok barátot szerzett neki — szívélyes kapcsolatban áll például a Valerával és az iri köztársasági párt más vezető egyéniségével — az angoloknak tehát minden okuk megvolt arra, hogy gyanakvással figyeljék működését. Régi politikai multja ellenére azonban csak 1937-ben került először az egyetemes indiai függetlenségi mozgalom első vezető egyéniségei közé, mikor az indiai nemzeti kongresszus elnökévé választották. Első kongresszusi beszéde határozottságával és szuggesztív erejével az indiai nacionalista mozgalom történetében új korszakot nyitott meg és a balszárny általánosan elismert fejevé tette.

Bengál származásának megfelelően Bose nem hisz a félrendszerabályokban és kompromisszumokban, hanem azt az álláspontot képviseli, hogy Angliának Indiáról minden fenntartás nélkül le kell mondania. Gandhival ellentétben a passzív ellenállás célszerűségét legfeljebb mint időleges eszközt ismeri el és sohasem titkolta vágyát, hogy ha az idő megéri erre, erős ökölrel sujtson le az indiai függetlenség ellenségeire.

A VALLÁSOS NACIONALIZMUS

Bose politikai filozófiája tehát gyökeres el-

mentni, megtanulni, ellesni nem lehet. Ennek a vérben kell lenni éppúgy, mint annak a kardot rántó, a győzelem zászlaját fennen lobogató mokány büszkeségnek, ami a magyar huszárt a világ legelső katonájává teszi. Néki is lehetett hinni, hogy tilinkója dalában a magyar puszta hangja sir fel. Beszédes mozdulatlansága az „Egy rózsaszál”-jelenet drámai pillanatában és meghökken, kurta félhangjai, a minden kincsénél becsesebbhez, a kis furulyájához való ragaszkodás habozó mozdulatai, melyek végülis az ajándékozás gesztusában olvadnak fel: lélek-bemerkolón szép és felejthetetlen élmény maradnak. Az, hogy szépen, finoman énekelt, szinte már a kisebbik érdem. Keménykötésű magyar legény volt, kedélyes, hetyke, huszáros, sőt majdnem... férfias. Ez a „majdnem”, ahogy művészi ösztönrel megérezte a határt, ameddig egy nő egy magyar legény színpadi mesealakjának ábrázolásában elmeget, alakításának legnagyobb érdeme és művészi képességeinek legjobb értékmérője.

Nagy Béla szebben, zengőbben énekelt, mint valaha, az „Egy rózsaszál” áriájának bársonyos melegsége őszintén meghatódott lélekből fakadt. Szövegmondásban, játékban is ideális Bagó. Kevés fiatal színész van ma (a fővárost is beleértve), aki ilyen meggyőző erővel és nemes

lentében áll a Mahatma vagy Pandit Jawaharlal Nehru alapeszméivel. Bár ugyszólván teljesen tehetetlen ennek a három indiai vezéralaknak politikai filozófiáját a modern európai gondolkozásmód sémáiba szorítani, nem járunk messze az igazságtól, ha Gandhit a régi indiai vallási és politikai gondolkozás megtestesítőjeként jellemezzük, Jawaharlal Nehruban a vérbeli szocialistát látjuk, Bose lényegét pedig a nacionalizmusban jelöljük meg. Am természetesen Bose nacionalizmusa sem fedt teljesen a nacionalizmus közep európai fogalmát. Azokat a tömegeket, melyek Boséra esküsznek, nemcsak nemzeti, hanem egyben vallási fanatizmus is üzi és így önként értetődőleg Bose nacionalizmusában is nagy szerepet játszik a vallás.

Ez a vallásos nacionalizmus mindenesetre harcoss nacionalizmus is egyben és ugyanaz a túrelmetlenség fűti, mint akár a középkori vallásháborukat. Ha Bose eddig nem lépett karddal a porondra, tartózkodását csak politikai okosság vezette, mely a kedvező alkalomra várt, ennek az alkalomnak érését pedig Bose már régóta feszült érdeklődéssel figyelte. Félslátására jellemző, hogy már 1939-ben felismerte, hogy a brit presztizs megrendült és egy népgyűlésen mondott beszédében nem is késett a végső következtetés levonásával: „A politikai öngyilkossággal lenne egyértelmű, ha a pillanatnyi alkalmat elhalasztanók és nemzeti követeléseinket nem csikárnók ki a brit államtól”. Ugyanezen alkalommal tételének megindokolására az európai politikai helyzetet a következő szavakban foglalta össze: „Anglia sohasem volt olyan gyenge mint most, mi pedig sohasem voltunk erősebbek, mint ebben a pillanatban.

London már nem középpontja a nemzetközi politikának, a világ Róma és Berlin felé tekint.

A széles tömegek, melyek kívül maradtak a kongresszuson, öntudatra ébredtek. Ma ma elhatározzuk, hogy nemzeti követeléseinkkel a brit kormány elé lépünk és újra felvesszük a harcot, Anglia nagyon nehéz helyzettel fogja magát szemben találni.”

Nos, ha az angol kormányzat már akkor is tulságosan veszélyesnek ítélte Bose mozgalmát, ez a mozgalom most, amikor a világ már nem csak Róma és Berlin felé tekint, hanem Tokió is a nemzetközi érdeklődés fókuszába lépett, Anglia tévolkeleti hatalmi pozícióinak utolsó maradványait is a végveszélybe sodorhatja. Japán India kapujában: az angol hatalom végzetes gyengülése, melyet Bose már 1939-ben meglátott, most olyan tény, melyre az iskolázatlan tömegek figyelmét sem kell külön felhívni.

Az újból kibontott harci zászló alatt ez alkalommal milliók fognak felsorakozni. (MN)

férfiassággal alakítja az izes magyar figurákat, mint Nagy Béla. Antal Erzsiről tudomásul kellett vennünk, hogy művészi tudásának skálája odáig szélesedett, hogy még a gonosz mostoha boszorkányszerepének illuziókeltő meglevenítésére is képes. Csufabb, gonoszabb, tehát jobb és tökéletesebb már nem is lehetett. Annnyira viszataszító volt, hogy szinte már rokonszenves. Igazi művész istenáldotta tehetsége képes csak ilyen kis szerepben nagyot alkotni. Szabó Ernő a francia király szerepében kedvesen mókázott, Vörösmarty Lili Iluska szerepében bágyadt szöke színfolt volt. A francia udvar tétován imbolygó együtteséből kiugrott Fraknóy Sári alakítása: a hőseért való hevülésében erő volt és lendület, ellágyulásában sok finomság. Egyénien megszinezett főénekszámán („En hős huszárom”-keringő) kívül a partitúra másodrendű értékeit is első vonalban emelte énekművészetével. Balajthy szép hangjának hiányát nagyon éreztük: a strázsamester szerepébe az ügyelő utgott be. Szépek voltak a tündérek, a táncoló faun (ki volt?) akrobatikus mutatványa nagy sikert aratott. Előadás előtt Köröstyös István szavalta el Petőfi „Nemzeti dal”-át tüzzel és hévvel. Az ünnepi előadást zsufolt ház tapsai avatták a szezon maradandó emlékü sikerévé.

Kozma Béla.

Befejezték a gyilkos gombosi erdőőr ügyében a vizsgálatot

Megcsuszott és véletlenül lőtte agyon a cigányt

Körülbelül egy hónappal ezelőtt az apatini árashoz tartozó kincstári erdőben Balogh Imre segéderdőőr agyonlőtte Kiss György apatini cigányt, aki állítólag fát lopott az erdőből. Balogh Imre, vallomása szerint, a kritikus napon Benedek János főerdész utasítására társaival kiment az erdőbe, hogy megkezdje szokásos kerülőútját. Az erdő szélén, egyik kubikgödörjén egy kisebb embercsoportot vett észre. A segéderdőőr azt hitte, hogy a Duna jegén átlopakodott gyanús elemekkel áll szemben és riasztólövéseket adott le. Ő is egyik kubikgödörjén állt és a negyedik lövésnél megcsuszott... A következő másodpercekben jajgatás hallatszott ki az erdőből, mire az embercsoport szétszaladt és Gombos felé menekült. Balogh, társaival együtt a jajgatás irányába indult, s

az egyik tisztán egy véresfejű eszméletlen embert találtak. A súlyosan sebesült emberben Kiss György gombosi cigányra ismertek. Azonnal orvoshoz vitték, Kiss azonban még útközben meghalt. A boncolás alkalmával megállapították, hogy az agyonlőtt cigány fejsebe egy hat milliméteres Flaubert-puska kettősszerű töltényétől származik, amely

a homlok közepén hatolt a fejbe és megsértette az agyat, valamint a tarkócsontot. A sérülés feltétlenül halálos volt.

Dr. Frey Imre vizsgálóbíró a gyilkosság ügyében befejezte a vizsgálatot és Balogh Imre segéderdőőrt átadta az ügyészségnek. A főtárgyalás napját rövidesen kitűzik.

Leventeoktatói egyenruhában követett el csalásokat egy szélhámos

A szíváci csendőrség körülbelül tíz nappal ezelőtt letartóztatta és átadta a zombori törvényszéknek Filipov Dénes 21 éves újvidéki származású görögkeleti vallású állás nélküli tisztviselőt, aki leventeoktatói egyenruhában, számos kitüntetéssel a mellén, megjelent a szíváci jegyző irodájában és honvédtisztnek mutatva be magát kérte a jegyzőt, hogy adjon neki 30 pengőt kölcsön. A jegyző azonnal felismerte, hogy szélhámosmal van dolga és átadta a csendőrségnek.

A zombori törvényszék Filipovicsot 10

napi fogházbüntetésre és polgári jogainak egy évre való elvesztésére ítélte. A szélhámos azonnal megkezdte büntetésének kitöltését, időközben azonban a csendőrség nyomozása révén és több feljelentés alapján a törvényszék újabb vádat emelt ellene

csalási kísérlet miatt

és újabb eljárást indított. Az ítélet kihirdetése után, amelyet 15 napi szigorított börtönbüntetésben állapított meg a büntetőtanács, Filipovics Dénes felebezett.

Betörés gyertyafény mellett

A bajai törvényszék ítélkezett a bácsalmási bankrabló cigányok felett

Bajáról jelentik: Tegnap tárgyalta le a bajai kir. törvényszék azt a nagyobb szabású bűnpert, amelynek három vályogvető szegedi cigány volt a főszereplője. Névszerint: Jakab Sándor, Kolompár Miklós és Csurár Dezső, akik a múlt év nyarán Magyarokországon találkoztak össze. Mind a három cigány vályogvetésre szegődött el az ottani téglagyárba, de csak néhány napig bírták a munkát, mert még azon a héten felkerekedtek s elindultak gyalogszerrel Szeged felé. Abban állapodtak meg, hogy kirabolják Szeged-Királyhalmán az egyik tanyát.

A három dologkerülő cigány este 8 óra tájban ért Királyhalmára. Miután még eléggé világos volt, egy fűvel, bokrokkal benőtt kubikgödörben húzódtak meg. Itt várták meg, míg teljesen besötétül. Éjjel 10 órakor lopakodtak be özv. Bozóki Györgyné tanyájába, ahol a vendégszoba ablakát benyomták, majd az ablak mindkét szárnyát kikapcsolták. Csurár, aki legjobban ismerte a terepet, gyertyafény mel-

lett „kirámolta” az egész lakást. Bozókiné mint magányos asszony a hátsó szobában aludt, aki csak reggel fedezte föl, hogy kirabolták. A cigányok 2.150 pengő értékű holmit, készpénzt és ékszert vittek el, amit egymást között szétosztottak.

A királyhalmi betörés után visszamentek Magyarokországra, hogy később alibit tudjanak igazolni. Megint dolgoztak néhány napig, de a negyedik nap újabb felkerekedtek s elindultak kóborolni a tanyák közé. Addig kóboroltak, míg el nem jutottak

Bácsalmásra, ahol feltörték és kifosztották az ottani bankot.

A tegnapi tárgyaláson a cigányok körömszakadtáig tagadtak.

A bajai kir. törvényszék Jakab Sándort 5 évi fegyházra, Csurár Dezsőt 5 évi szigorított dologházra és Kolompár Miklóst 2 évi fegyházra ítélte.

Az ítélet jogerős.

Meggyilkolta anyósát

Két délvidéki gyilkossági ügyet tárgyalt a szegedi tábla

Szegedről jelentik: Mamusics József 37 éves szabadkai napszámos a múlt év június 8-án egy pohár borra betért barátjával Miklós Miklóssal egy kocsmába. A pohár borból vidám mulatozás kerekedett ki és estefelé már mindkét cimborára elázott. Valami miatt nézeteltérés támadt közöttük, amely verekedéssé fajult, úgy hogy a kocsmáros alig bírta lecsendesíteni őket. Mamusics József dult-fult mérgében és hirtelen felkelt asztalától és

kését markolatig döfte szerencsétlen barát-

ja Miklós Miklós szívébe, aki percek alatt elvérzett.

Szándékos emberölés büntetéseért a szabadkai törvényszék vonta felelősségre Mamusics Józsefet, akit hét évi fegyházra ítélt. Felelősségét folytán tegnap tárgyalta a bűnügyet a szegedi tábla Curry tanácsa, amely az iratok ismertetése után

helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Kovács István 37 éves szabadkai Kovácsmester a múlt év nyarán lakás hiányában anyó-

Te is...

Te is az Istent keresed,
A lelkes csendet szereted,
Imát, hitet...

Ne szólj szívem, csak fogd kezem.
Igy virrasszunk ez éjjelen,
Csak nesztelen...

Ha vannak ott fenn angyalok,
Szemedben dicsfényük ragyog,
Ott andalog...

Stadler Aurél.

sához özv. Görög Antalnéhoz költözött, aki nagy örült vejenek. Hamarosan össze is veszték és Kovács erre építési anyagot hozatott a házhoz, hogy új telkén házat építsen.

Az anyós az építési anyagokat eladta, amin a vő annyira feldühödött, hogy leszurta anyósát.

A szurás a szivburkot átvágta, úgyhogy a szerencsétlen asszony rövidesen kiszendvedett. A szabadkai törvényszék szándékos emberölés büntetéseért hét évi fegyházra ítélte Kovács Istvánt. Az ügy most került a tábla Curry tanácsa elé, amely helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Az ítéletek nem jogerősök.

A községi pótdó csökkenése

A vármegye teherbíró képessége javult s ennek folytán lehetővé vált a nehéz háztartási helyzetben lévő községek jelentős mérvű tehermentesítése.

1942. január hó 1-től visszamenőleg teljes egészében a vármegye viseli, a vármegye területén lévő téli gazdasági iskolák javára váltalt vagy a létesítéssel kapcsolatosan kötelezőleg a községek terhére előírt tanulmányi ösztöndíjakat.

A Vármegyék és a Városok Országok Mentőegyesületének fenntartása érdekében a vármegye olyan összegű támogatást szavazott meg, hogy a vármegye területén lévő valamennyi község mentesül a hozzájárulás, avagy tagdíj fizetése alól.

A vármegye 1942. január 1-től kezdődőleg a Tüdőgondozó intézmények fenntartását, az egész vármegye területén, saját bevételeiből fedezi. Hasonlóképpen teljes egészében vállalja a járási egészségőrök illetményeinek fizetését.

Az ország legjobb tenyészló- anyaga kerül bemutatásra a Mezőgazdasági Kiállításon

Minden évbe egyik leglebilencselőbb látványossága a mezőgazdasági kiállításnak a lócsoporthoz, amelynek keretében az országban honos összes lófajta megtalálható. Idén az angol telivér, arab, lipizzai, angol félvér, Nónius lovak mellett a visszacsatolt Erdélyből a híres, kitaró és kedvelt erdélyi parlagi lófajta néhány egyede a visszacsatolt Muraköz jöhrü hídegvéri lovai és a lókedvelő Bácska tetszetős lovai is már ott lesznek a kiállításon. A meglevéri lovak mellett szép számban lesznek hídegvériek is, amelyeknek jelentősége exportvonatkozásban is mindinkább növekszik.

Az országos mezőgazdasági kiállítás kiünő lehetőségeket nyújt tenyész ló vásárlásra olyan gazdák részére, akik lóállományuk minőségét és tenyészeti színvonalát javítani kívánják. A rendezőséghez érkezett érdeklődés alapján számítani lehet arra, hogy kistenyésztők is fognak vásárolni a kiállításon tenyészlovakat. A tenyészlovakat igen kedvező feltételek tenyészlőbeszerzési hitellel is lehet vásárolni.

Nagy érdeklődésre tarthat számot az országos jellegű **kisgazdafogót díjazása**, amelyre az ország minden részéről jelentenek be fogatokat.

Az előző évekhez hasonlóan egyes kiállítás napok délutánjain a díjazott lovakat a nagy concours pályán elővezetik.

HIREK

««OO»»

Ügyeletes városi orvos: Dr. Kuczi János, Csihás Benő u. 12. Tel. 96. Az ügyeleti szolgálat vasárnap 14 órakor kezdődik és tart a következő vasárnap 14 óráig.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Erdey Gyula, Sándor Béla u. 15.

Ügyeletes gyógyszerár: Szent Erzsébet, Kossuth Lajos ucca.

A kormányzóhelyettes a Nemzeti Repülő Alap védnöke. A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap intézőbizottsága legutóbbi ülésén felkérte vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes ur öfömméltóságát, hogy vállalja el a repülőalap védnökségét. A főméltóságú ur a védnökséget elfogadta. (MTI)

Mozielőadás a zombori bölcsőde javára. A zombori Egyesült Női Tábor a bölcsőde javára gyűjtést rendez. A Nemzeti mozi március 21-én délután hat órakor kezdődő mozielőadásnak tiszta jövedelmét felajánlotta a bölcsőde javára.

Nem kapnak vasárnap az adatbejelentést elmulasztó kereskedők. A kereskedelmi és iparkamarák felhívják a vaskereskedőket, hogy adatbejelentési kötelezettségüknek haladéktalanul tegyenek eleget, mert ellenkező esetben a mulasztó kereskedő a jövőben nem részesül további vásárlási utalásban. Azok, akik adatbejelentési ívet még nem kaptak, forduljanak a területileg illetékes kereskedelmi és iparkamarákhoz.

Tanulmányi segélyt kaptak az óbecsei gimnazisták. Óbecséről jelentik: Simon Mihály, a gimnázium igazgatója a március 15-i ünnepségen kiosztotta a közoktatásügyi miniszter tanulmányi segélyét. A tanulók nevében Lakos Antal V. oszt. tan. köszönte meg a segélyt. Segélyben a következők részesültek: Adám Zoltán, Brusznai János, Iván Ferenc, Juhos István, Karácsonyi László, Kiss István, Kocsis József, Kovács József, Migaskó János, Topolcsányi Vilmos, Terczky István, Sánta István, Szücs István, Bíró Imre, Sági Ferenc, Deák János, Maács László, Rohacsek György, Topolcsányi József, Lakos Antal, Bene László, Bozsóki Mátyás, Nacsá Sándor, Pénzes Sándor, Varga Zoltán, Bus Imre, Pecze Ferdinánd, Nacsá Gábor, Szép Imre, Kun István, Berecz István, Deák György, Bencsik Mária, Raffai József, Sárközi Károly, Sipos Magdolna.

A topolyai Első Temetkezési Egyesület közgyűlése. Az Első Temetkezési Egyesületnek Topolyán 1260 tagja van. A most megtartott közgyűlésen a következő vezetőséget választották meg: elnök Námesztoski István, alelnök Bacsa András, jegyző Holovics János, pénztáros Paláncsai János, ügyész dr. Halász János, ellenőrök Vass János, Vajó Péter és Bicskei Péter. A választmány tagjai: Szikora Péter, Juhász József, Kokrehel Ferenc, Sipos Mihály, Stanyó Károly, Fontányi Félix, Varga József, Szent István, Süli Gergely, Holló Máté, Soós János és Apró Antal, pótlagok: Szabó János, Ober István és Csernai Péter, pénzeszedő Juhász Ferenc.

Doroszló örömmel fogadta új plébánosát. Fritz Ferenc plébános megérkezett Doroszlóra és átvette hivatalát. Az új plébánost a községi előjáróság, élén Schüsler Károly főjegyzővel, valamint a hitközség Kovács József elnökkel az élén, ünnepélyesen fogadta. Jelen voltak a fogadáson a farsadalmi egyesületek teljes számban, a leventék a Kalot és a község apraja nagyja. Az ifjuság részéről Róka János mondott üdvözlőbeszédet, utána Hegybeli Julia mondott köszöntőt. A templom ajtajában Tóth József káplán mondott üdvözlőbeszédet. Az üdvözlések után Veni Sancte volt. Orgonált Bencsik Lajos kántor. A leventék nevében a mise után Papp Imre üdvözölte a plébánost.

Köszönet a polgármesternek

A nyolc boldog háztulajdonos küldöttségileg kereste fel dr. Cserta polgármestert

Csütörtökön délelőtt népes küldöttség kereste fel dr. Cserta Péter polgármestert. A küldöttség tagjai a pár nappal ezelőtt családai házat kapott szegény munkásemberekből állottak, akik a polgármester jövedelmét és segítségét akarták megköszönni.

A küldöttséget Novák Jenő vezette, aki meghatott szavakkal köszönte meg a polgármester támogatását. A küldöttség egyik nőtagja szép virágot nyújtott át Cserta Péter dr. polgármesternek, aki válaszában az Isten áldását kérte a nyolc boldog családra.

Rendelet a kényszerkölcsönök és az erdélyi nyereségek kölcsönkötvények tőzsdén kívüli forgalmáról. A Budapesti Közlöny március 19-i számában megjelent pénzügyminiszteri rendelet a kényszerkölcsönkötvényeket és az erdélyi nyereségek kölcsönkötvényeket mentesíti ama tilalom alól, amely szerint tilos ezekben a papirokban a tőzsdén kívül ügyletet kötni.

A magyar írók hazaindultak Szófiából. A Bulgáriát járó magyar írók a keddi napot a rilai Szent János kolostorban töltötték. Este Szófiában bensőséges összejövetel volt, amelyen a magyar követ és a közoktatásügyi miniszterium főtitkárán kívül résztvett az irodalmi és művészeti világ színe-java. A sajtó állandóan közöl Magyarországról szóló kulturális cikkeket. Az Új Szó Lőrinc közreműködésével cikket közöl a mai magyar irodalomról. A magyar írók szerdán reggel elutaznak Szófiából.

Fájdalmas székelésben szenvedők, akiknek a végbél megbetegedései — mint aranyeres csomók, berepedések, viszketegség stb. — teszik az életet nehezzé, a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres használata által csakhamar enyhülést találhatnak. Kérdezze meg orvosát!

Adai hírek. A polgári iskola ifjusága szép ünnepélyt rendezett március 15-én. Az ünnepség keretében huszonnégy magyar tanulóknak osztottak ki tanulmányi segélyt. Jetschné Szatmáry Erzsébet igazgató mondott beszédet a növendékekhez és felolvasta a segélyezettnek névsorát. Az ünnepélyen megjelentek vitéz Szarukán Kálmán vezető főjegyző, Hidassy Géza adóügyi jegyző, Tóth Sámuel községi főorvos, Török Máté községi bíró, Czuzdi András és Antal Sándor községi tanácsnokok, Gere Vince plébános, Nikl Jenő hitoktató, dr. Avar László törvényszéki bíró, özvegy dr. Burtik Gyözőné nőegyleti elnök, Kovács Ferenc malomigazgató, Kirjits József, a Baross Szövetség helyi elnöke, dr. Koncz Sándor postafőnök, Balázs Máté elemiiskolai igazgató, valamint az iskolánövérkek, az elemiiskolai tantestület és a szülők.

Topolya gyűjtést indít a vízkárosultak felségélyezésére. Topolyáról jelentik: A talajvíz súlyos károkat okozott Topolyán. A községi előjáróság most értekezletet tartott és elhatározta, hogy gyűjtést indít a károsultak felségélyezésére.

Megfojtotta ujszülöttjét. A váli csendőrség letartóztatta Nagy Teréz 22 esztendő leányt, aki ujszülött gyermekét megfojtotta és az udvaron lévő sertésöl alá rejtette el. A csendőrség a sertésöl körül a halott csecsemőnek már csak a darabjait találta meg, a holttestet ugyanis a kutyák szétszedték.

Hírek Szenttamásról. Szenttamáson a talajvíz feltörése egyre súlyosabb károkat okoz. A község vezetősége mindent elkövet, hogy a bajhajtottakon segítsen és eddig 170.250 téglát utalt ki, 220 ház rongálódott meg. — Milosev Manojlo 55 éves asztalosmestert lakásán halva találták. Az orvos, megállapította, hogy szívszélhűdés érte.

A világ napi cigarettafogyasztása. — Statisztikusok megállapítása szerint az egész világon naponta hatmilliárd cigaretta fogy el, tehát minden egyes emberre — még a nőket és gyermekeket is beleszámítva — három cigaretta jut naponta.

Beszakadt a jég a lovak alatt. Bahim Jenő bácskeresztúri gazdálkodó hazafelé tartott kocsián. Az egyik lapályos részén a rétnék magas víz állt, amelyet jég réteg borított. A jég már igen vékony volt és a lovak sulya alatt beszakadt. A gazdálkodó kimenekült, de a lovak megfuladtak.

Befejeződött a csuhétanfolyam Péterrévén. A csuhétanfolyam, amely 6 hétig tartott, március 14-én ért véget. A tanfolyamon ötvenen vettek részt s hatvanöt tárgyat készítették. A tanfolyam vezetője Lévai Etel volt Kubekházáról, szellemi irányítója Kelemen György helyi megbízott. A tanfolyamot kitünő eredménnyel végezték: Virág Rózsi, Szabó Erzsébet, Bagi Erzsébet, Varga Vera, Szép Mária, Baranyi Mária, jeles eredménnyel: Szabó István, Pintér Tivadar, Pecze Mária, Recsó Julia, Csapak Erzsébet, Gulyás Irén, Csányi Mária, Januszkó Margit, Sziráki Julia, Topolcsányi Etel, Kanyó Etel, Kanyó Gizella, Mellár Ágnes, Hegedüs Erzsébet, Haszilló Piros, Bartusz Ilona, Sági Margit, Hajdu Teréz, Tóth Etel, Egri Boriska, Szilágyi Mária, Sántha Margit, Hegedüs Teréz, Kristóf Zsófia, Januszkó Ágnes, Tóth Irén, Seres Ilona, Tózsér Aranka, Szabó Rozália, Nagy Erzsébet, Egri Matild, Patáki Béla, Kiss Viktória, Varga Mária, Sárosy Ágoston és Recsó Ottó. A többiek nem érték el a közepes fokot.

Olaszországban őszig nem vágnak dísznót. Most jelent meg az olasz földművelésügyi miniszter rendelete, mely szerint márciustól szeptember végéig terjedő időben tilos a sertések házi vágása. Előreláthatólag október elsejétől kezdve a sertések házi vágását újból engedélyezik.

Kétszáznyolcvanezer pengős vagyoni elégtétel egy valutaperben. Budapestről jelentik: Kedden hozott ítéletet a büntetőtörvényszék Dorosy-tanácsa abban a valutaperben, amely a három Schosberger-féle hagyaték ellen indult több száz ezer pengő jóvátételi összeg megfizetése iránt. A bíróság a hagyaték örököseit 287.000 pengő jóvátétel megfizetésére kötelezte.

Szusak városa Borgonovára változtatva nevét. Rómából jelentik: Szusak városa nevét Borgonovára (új kikötő) változtatta. Egyidejűleg közlik, hogy a horvát államvezető Vjekoslav Franciot tábornokká léptette elő és Horvátország megbízottjává nevezte ki a borgonovai olasz hadseregnél. Francio, a horvát külügyminisztérium képviselőjeként működik majd Borgonovában.

Lopott szamarakból szappant főztek. Aradról jelentik: Cotsar Péter sárfalvai lakos Nagyszentmiklós község határában az éjszaka leple alatt egy juhnyáj mellől ellopott két szamarat. Az állatokat lelte és szappant főzött belőlük. A csendőrség kinyomozta a lopást, de a tettest Cotsar már a szamarakat szappan formájában eladta.

Az óbecsei polgári leányiskola ünnepe. Az óbecsei polgári leányiskola március 15-én ünnepélyt rendezett, amelynek keretében dr. Maács Jánosné igazgatónő osztotta ki a tanulmányi segélyeket: Román Jozefa 50, Pénzes Katalin 80, Kardos Ida 100, Dudás Julianna 80, Glessner Rozika 60, Molnár Ilona 50, Makra Rozália 20, Péter Ilona 150, Migaskó Teréz 100, Suta Margit 50, Adám Elvira 50, Pecze Erzsébet 100, Nagy Julia 100, Dudás Franciska 150, Szabó Mária 80, Terék Rozália 50, Bitó Mária 20, Poltura Teréz 100, Simon Erzsébet 80 pengőt, összesen 1470 pengőt kaptak. A tanulók nevében Román Jozefa IV. o. tanuló mondott köszönetet.

Tavaszi a gyümölcsösben, a szőlőben és a konyhakertben

Március hó folyamán a konyhakertben megindulnak a talajmunkák. A tél folyamán megtömődött földet fel kell ásni, hogy a gyökerek majd jól fejlődhessenek a laza földben. Az ásás munkálatai közben azután igen sok kártévő is felszínre kerül, melyeket nem szabad újra visszaforgatni a földbe, hanem ki kell őket szedni, hogy későbbi kártételüknek elejét vehessük. Elsősorban is a pajorokra fordítsunk figyelmet, mert ezek okoznak legnagyobb kárt a gyökerek elrágásával. Mindenfajta pajort szedjük össze, mert csak így tudjuk elejét venni annak, hogy a korai salátában számocában kárt ne szenvedjünk, mert ezeket keresik fel első sorban is a pajorok, mint kedvenc csemegéjüket. Azután sok drótféreg is felszínre kerül, ezeket is szorgalmasan össze kell gyűjteni. A harmadik kártévő, mely ilyenkor kerül leghamarabb a szemünk elé, a rejtett életmódot folytató bagolypillék hernyója bábja. Ezeket sem szabad a földben hagyni, össze kell őket szedni. A földmunkák alkalmával előkerülő kártévőket legjobb, ha egy edénybe gyűjtjük össze, melyben petróleumos víz van, mert ebben megfulladnak. Akik még nem gyűjtötték össze a múlt évi termés ma-

radványait, tegyék meg hamarosan, mert ezekben a félig korhadó tövekben igen sok kártévő lappang. A spárga kórókban van a spárga légy bábja, várja a melegebb napokra, hogy az előtörő fiatal spárgákat megfertőzze. A káposztatorzsákban telel át a káposzta gubacsbarok, a közönséges káposztabarkó, a káposztagyolyva. A szerte heverő káposztafélék töveit megsemmisítve, ezeket mind kiküszöbölhetjük a kertből. A lótetűt is irtassuk, ha most a kerti munkák alkalmával előkerül, mert ezzel megakadályozhatjuk a későbbi elszaporodását. A hullott lombot jól ássuk be a földbe, vagy vigyük a komposzt, vagy trágya telepre, mert ezeken is sok gubacsra telel át. A beásott eltüntetésére különös gondot kell fordítani, mert a földből kiálló trágya odacsallja a bagolypillét a pattanó bogarakat (drótféreg szülői) sőt a pajoroknak is élelmül szolgálhat, mielőtt a palántákat kiültetjük. A trágyát tehát úgy takarjuk le, hogy az a földből ki ne álljon, de azért mélyre se kerüljön, mert a mélyen beásott trágya nehezen korhad el, inkább megpenészesedik és így az ilyen földbe ültetett palánták gyökerei is gyökérpenészt kapnak, ami a pusztulásukat okozza.

Korai vetésű zöldbab

Az ismert szabályok szerint a babot április közepe előtt nem tanácsos elvetni, mert kikelve igen könnyen megfázik. Akinek azonban van elegendő vetőmagja, az megkísérelheti április elején is vetni — természetesen kockázatát azonban oly csekély, az eredmény pedig olyan komoly lehet, hogy mindenképp megérdemli a kísérletet. Számolnunk kell azzal, hogy a késői fagyok elpusztítják a növényeket, de ez ellen is tudunk védekezni, ha tövenként egy-egy jó villára való szalmastrágyát készítenk oda, s hideg éjszakára letakarjuk. Egy szerűen hajtogatott papírsátrakkal is megvédhetjük rövidebb ideig a babvetésünket,

vagy akár mindkét eljárást kombinálhatjuk. Papírsüvegekre kevés szalmás trágyát is tehetünk. Természetesen a munka miatt ezt csak kisebb kertekben egy-egy ágy babbal érdemes megkísérelni. Akinek van otthon egy csomó 14—16 cm-es cserepe és meleg, világos helyisége, az a cserepeket is kihasználhatja a babvetésre. Azok aljába tenyérnyi rétegben tesz földet és ebbe veti a magvakat. Amint azok kicsiráztak, fokozatosan fel lehet tölteni a növényeket, mert így a bab szára is meggyökeresedik. Egy-egy cserepbe 5—6 szem magot vetünk. Amint jó és elég meleg az idő, cserepéből véglegesen ki is ültethetjük. Csak bokorbab fajták használhatók eredményesen.

A tavaszi szőlőmunkák

A tavaszi szőlőmunkák sorát az esetleges trágyázás, illetve műtrágya-kiszórás után a nyitással és a kapcsolatos kitényérozással kezdjük. A nyitást lehető korán a nagyobb fagyok veszélyének elmúltával meg kell kezdeni. A kinyitott, kitényérozott szőlő hamarabb fakad, hamarabb is metszhető, tehát tenyészideje meghosszabbodik, jobb termést szolgáltat. A betakarított rügyek késő tavasszal — különösen homokon — a nagy éjjel-nappali hőingadozás, illetve erős felmelegedés folytán könnyen kipállhatnak. A nyitást óvatosan, a rügyeket, vesszőket kímélve, lekerekített éő kapákkal a földtakaró nagyját a sorok közé huzva végezzük. A tőkék tövét egyúttal arasznyi mélyen köröskörül kibontva kitényérozunk. Csak délelőtt nyitunk és a munkát naplemente előtt legalább egy órával abbahagyjuk, hogy a rügyek estig megszikkadva jobban bírják az esetleges éjjeli fagyot. A jól telet, hibátlan rügyekkel bíró szőlőkben a nyitást azonnal a metszés és harmatgyökerkezés kövesse. Késői rügyfakadás után metszésre csak a fagyott

pállott rügyü tőkénél van szükség. Gyökerkezéskor az összes felszínes, a tőkényakból s a gyökértörzs felső negyedéből eredő gyökereket tőből el kell távolítani, kivéve a már cm-nél vastagabb, erősebb gyökereket. Ez utóbbiak csak több éven át egymásután, fokozatosan szedhetők el, mint ahogy több éven át is erősödtek meg. Ha erre a célra megfelelő egészséges érettségű vesszőink vagy oltványaink vannak, akkor tavasszal — április közepéig — tőképótló mélyhajtásokat és döntéseket is készíthetünk. Ezeket mindig trágyázással ajánlatos végezni, de úgy, hogy a trágya a vesszővel közvetlenül ne érintkezzen, mert penészedést okoz. A szálvesszők kikötését rügyfakadás előtt végezzük, nehogy a pár cm-es zsenge kis hajtások letöredezzenek. A karóptólást és igazítást, majd a venyige kihordást elvégezve, a tavaszi szőlőmunkák első szakasza be is fejeződik.

A szőlő áttelelését metszés előtt vessző- és rügyvizsgálattal kell ellenőrizni. E célból a szőlő egyes részein bizonyos számú vesszőt szedünk és ezeket egyrügyes

darabokra vágva rügyeikből metszeteket éles késsel a hossz tengelyre merőlegesen párhuzamos vékony körszeletekre vágjuk. Ha a rügy közepe élénkzöld pontot mutat, akkor a rügy egészséges, ha a belseje már barnuló vagy fekete, akkor már elfagyott. Ha csak a főrügy fagyott el, de rügyalap még zöld, akkor a mellék-rügyekből még hajtást remélhetünk, de termésre már nem számíthatunk. A kipállott rügyek állománya puha, belseje könnyen szétnyomható, sárgás vagy szürkés-sárga, esetleg sárgás-barna. A vessző elfagyása esetén a külső kéreg illetve hancs alatti kambiumréteg, amely az egészséges vesszőnél világoszöld barnás vagy fekete színű. Az idősebb fás részek csak ritkán fagynak el, fagykár esetén rajtuk a hideg összehúzó hatására hozzászában fagyrepedések keletkeznek. A repe desék gyógyulása során belőlük nagy, kaluszos daganatok törnek elő, amelyekből az u. n. taplósodás vagy golyvásodás származik (fagyarák). A taplós részeket az egészséges fág éles késsel kivágjuk. A fagyott vesszők, hibás rügyek a metszésnél, oltványkészítésnél, dugványozásra és hajtások készítésére nem használhatók fel. A rosszul telet szőlőkben a metszést csak a szokásosnál későbbben és módosítva végezzük, amikor a rügyek duzzadni kezdenek és így azok hibátlan voltáról szabad szemmel is meggyőződhetünk. Az elpusztult rügyek, illetve vesszők mennyiségének arányában ilyenkor megfelelően hosszabbra metszünk, vagy arányosan több csapot hagyunk. Így legalább a jövő évi termést biztosíthatjuk. A szőlők — már a vastag hótakaró miatt is — eddig jól teleltek. Az olvadáskor keletkező vizet, nehogy az a tőkék tövén megálljon s befagyjon, lehetőleg elvezetjük.

Nyessük a fagyott fákat?

Ugy a részleges, mint az egész növényre kiterjedő elfagyások rügyfakadás előtt ritkán látszanak meg a fákban. Csak az átvágott vesszőkön, vagy felfejtett hejszövet alatti feketebarna részekben látható már télen is az elfagyás. Ezért olyan fákban, amelyeknek metszése során hasonló jelenségeket észlelünk, a munkát abbahagyjuk és csak a nedvkeringés megindulása után vesszük ismét munkába. Sokszor rendkívül érdekes dolgokra bukkanunk, ha megvárjuk, míg a hajtások megindulnak. Látnuk például, hogy az egész fa zöldel és csupán egy-egy ág halt el. Eleinte mindig érthetetlen az ilyen dolog, de ha tovább kutatunk, arra is világosság derül, hogy miért fagyott el éppen ez az ág. Rendszerint sebzett, részlegesen elpusztult héju ágak, vagy rejtett múlt esztendői fagyás okozza azt, hogy legyengült részek teljesen áldozatul esnek a rendkívüli hidegnek. Eppen ezért kell megvárni, míg a fa kizöldel, hogy általános ítéletet mondjunk róla, érdemes-e egyáltalában megtartani, hogy a fagyott részek eltávolítása után reményünk van-e arra, hogy ismét rendes fává nevelhessük. Különösen fontos a tüzetes vizsgálat olyan fákban, melyek megmagyarázhatatlanul visszaestek a fejlődésben. Itt rendszerint találunk kéreg alatti (sokszor a törzsön) nagy, elhalt foltokat, melyek még nyáron is nehezen ismerhetők fel s csak a fagyott és elhalt rész kisebbmértékű elfakulásából és besüppedéséből következtethetünk jelenlétére. A fagyott és részleges elfagyásra gyanús fákat tehát semmiképp se nyessük rügyfakadás előtt, hanem kilombosodáskor, mert a kis levelek színéből is következtetni lehet arra van-e életerő még a fában. Az őszibarack, termőrenyesésénél pedig általában tartassuk magunkat ehhez, mert itt igen gyakran a rügyek elfagyása és sokszor dobunk el a termést az idő előtt eltávolított vesszőkkel.

Hirdetéseket

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, azontul érkezett hirdetéseket dupla tarifával fogadunk el.

SPORT

Pécsett játszik vasárnap a Bezdáni S. E.

Vasárnap játsza első bajnoki mérkőzését a BSE még pedig Pécsett a DVAC csapatával. A mérkőzésre a BSE nagy előkészületeket tesz. A csapat szombat este utazik Pécsre a következő összeállításban: Hermann, — Vukovics II. Birher — Kovács I. Mateisz, Ognyanov — Ruff II, Kiss II. Horváth III, Bódi, Magyar. A csapatot nagyszámú szurkoló kíséri Pécsre. A II. csapat bajnoki mérkőzése elmarad mert Apatin II. csapatát visszaléptette a bajnokságtól.

Vasárnap rajtolt a Topolyai SC a tavaszi fordulón. A TSC kitűnő csapata vasárnap játsza első bajnoki mérkőzését a tavaszi fordulón. Ellenfele a Szegedi TK lesz. A topolyai csapat felállítása a következő: Hulala, Kerekes, Lőrinc, Ripczó, Kalmar, Fenyvesi, Tóth, Balázs, Rind, Mészáros és Palusek.

Kugli-hirek

A vasárnap Zomborban lejátszott bajnoki mérkőzések eredménye a következők:

BÁNÁ-FELSŐVÁROS 174:145

Bíró: Nagyvácski. A Bánát javuló csapata a pályáján biztosan győzte le ellenfelet. A Bánátból Szavcsics M. Laloševics B. és Szavcsics B. míg a felsővárosból Bosnyacsics F. Vukovits J. voltak jók.

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Gut ist die Suppe.
Mir schmeckt sie nicht. Zu stark
gesalzen und mit Maggi Zusatz
ist sie gestreckt.
Affektieren nicht, es ist auch Jun-
ges drinnen.
Es hat einen schlechten Geschmack.
Wenn du hungrig wärest, würde sie dir sehr gut
schmecken.
Natürlich, doch wenn sie gut wäre, würde sie mir
auf jeden Fall schmecken.
Immer hast du das letzte Wort.
Einer muß es haben.

Jó a leves.
Nekem nem ízlik, nagyon erősen
van sózva és Maggi pótlékkel
van felhígítva.
Ne affektálj, aprólék is van benne.
Rossz íze van.
Ha éhes lennél, nagyon jó ízlene neked.
Természetesen, de ha jó lenne, mindenképpen ízlene.
Mindig a tiéd az utolsó szó.
Valakié kell hogy legyen.

Szószedet

regelmässig	szabályosan	schmecken, -te, h. -t	ízleni
verzehren, -te, h. -t	fogyasztani	strecken, -te, h. -t	megnyújt, felhígít
ungezogen	neveletlen	das Junges	az aprólék

Dr. VÉGHNÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6. és minden könyvkereskedésben.

SZELENCSE—OREG IFJAK 165:126

Bíró Czár J. A vendégcsapat Szelencse biztosan győzte le a 9 emberrel játszó Oregeket. A Szelencséből Joksits V. Gép J. és Klaszovics B. míg az Oregektől Kovács J. és Sztrólit József voltak jók.

GLÓRIA—M.T.E. 156:134

Bíró Anisits. A saját pályáján játszó Glóriából Pavletits J. Balli J. és Szabados, míg az MTE-ből Lukács, Darvas és Czár voltak jók.

BUNY. NÉPKÖR-LEGÉNYEGYLET 150:139

Bíró Strangariš J. A saját pályáján

játkozó B. Népkör szerencsével nyerte meg a mérkőzést. A B. Népkörből Lázits R. Zsulyevits F. és Kopritys J. míg a Legényegyletől Somosi J. Lukits J. és Miljanovits J. voltak jók.

Tekintettel arra, hogy vasárnap vásár van, mérkőzéseket nem tartanak és így a vasárnapi mérkőzéseket a következő képpen játszák le: 20-án este 8 ó. Legényegylet—Glória, 22-én d. u. 5 ó. Oreg ifjak—B. Népkör. Bánát—MTE és Felsőváros—Törökvas-április 1-én este 8 ó. kezdettel.

A rejtélyes talizmán (10)

IRTA: CLEM YORE

Az első lépést már megtette. Már eltűntette a személyiségét Morisey Dermot álnév alá. Dermot az anyja családi neve volt, Morissey pedig a nagypapjának a neve. Merre menjen?
Észak felé!
Északra kell indulnia, messze, Kanada rengetegeibe. És pedig már ma délután indul. Amikor erre a végleges elhatározásra jutott, némileg megnyugodott s az idegei kissé lecsillapodtak. És amint levetkőzve, a kezébe került a derekára erősített pénztartó öv, a kifáradt idegeire ez annyira megnyugtatóan hatott, hogy már szinte megkönnyebbülést érzett.

Ezzel a pénzzel, ha vigyáz magára, akár évekig tartózkodhatik a sarkvidéki világban. Amint lefeküdt, elaludt és álmában is csak az foglalkoztatta, hogy ő mégsem gyilkos, nem ölt meg hidegvérrel egy embert. Mély álmából csak délután ébredt fel.

A felébredés percében nem az volt az első gondolata, hogy mi történt Leggel és miféle jelenet játszódhatott le a történetek után a szobájában, hanem tudatára ébredt annak, hogy az, amit az atyja, „Napsugár” Jim igyekezett neki a halálos ágyán elmondani, mégsem ázalom volt csupán, hanem igaz, megtörtént események... Ott, a távol északon. Alaskában, rejtélyt kell neki megoldania.

Meg kell találnia egy folyót, amelynek egyik kanyarulatában végtelenül gazdag aranytelep van és amelyből egy serpenyővel ezer dollár értékű aranyat lehet kitermelni. De feltámadtak emlékezetében atyjának „ntó szavai is, amelyekkel kérlette, hogy ne kutassa fel a folyó hajtkanyarulatát.

— Sohase fedezd fel ezt a helyet! Az ördög aranya fekszik ott! És a pokol szenvedése fűződik hozzá! De keresd fel Fleming rüpköt és ő...

IV. FEJEZET.

A végzet egyik legszörnyűsegebb iátékát üzte itt.

Jim új hazára talált, elkerülte az elfogatási veszedelmet, mert más nevet vett fel, de az új szabadságban rabszolgának érezte magát. Állandóan lüktetett benne a félelem és a legremesebben gyötörte, zaklatta, egyetlen nyugodt percet sem hagyott neki.

Tizenhét hónap előtt menekült Spokane-ből. Winnipegbe sodródott, Minneapolisból jutott oda repülőgépen. Onnan vasuton ment Edmontonba, ahol mindenféle, az északi világ kereskedője számára szükséges kelléket vásárolt

össze, csapdákat az állatok számára és mindazt, ami a távol Északon a vadász és prémkereskedő munkájához és élete fenntartásához szükséges.

Egyre tovább ment észak felé, amíg Normanba nem érkezett el. Micsoda meglepetés várt itt rá!

Itt már mindenre rátelepült a nagyvilági kultúra. Emelőkkel dolgoztak az olajforrásoknál, tankok, modern olajtartályok voltak láthatók a telepeken, az indiánok a tavon motorcsónakkal közlekedtek, rádiójuk és gramofónjuk volt. Mindez nagyon elképedtetette. Ez nem az a vadregényes Észak volt, amelyről annyi szépet olvasott! Itt csaknem olyan világ volt, mint Seattle-ben. De Normanban talákozott Choteau Baptiste-el.

Baptiste csatlakozott hozzá, amikor a ládái és csomagjai tömegét rendezte, hogy a Nagy Medve Tó Keith nevű öblébe továbbbittassa. Miután itt kissé körülnézett, elhatározta, hogy ennek a nagy belföldi tengernek a partvidékén fog bujdosni, itt fog kereskedelmi telepet létesíteni és így talán elérni azt, hogy a világ el fogja őt feleltetni.

Baptiste előbb némán figyelte Jim munkáját, csak a félvérű óriás tekintetéből sugárzott feléje bizalom és meleg emberi érzés. Ugy nézte őt ez a hatalmastermetű, züllött alak, mint ahogy a gazdátlan kutya nézi az embert, akihez csatlakozni szeretne. Jim azonnal megszánta. Mosolygott és cigarettával kínálta meg. Baptiste arcán is mosoly villant át és ez valóságos mezejépitette a vonásait.

— Az ur a Nagy Medve Tóhoz készül? — kérdezte.

Jim bólintott.
— Ha az ur magával venne engem, az egyetlen embert szerezne meg, aki úgy ismeri az ottani indiánok szokásait és minden dolgát és a prémüzletet, mint senki más.

— Ismeri a Nagy Medve Tavát?
Baptiste bólintott.

— És az indiánok nyelvét?
Baptiste szemének villogása leghatározottabban azt felelte, hogy „igen”.

— És kedve volna velem jönni?
— Oh, uram! Baptiste kész lesz magát megöltetni a galáciáért, ha munkát ad neki!

És így indultak el együtt, egyszerűen, nagy megértéssel, amely olyan néma és mély volt, mint maga az Észak.

Amint Julius elmúlt és vele a huszonegy órai állandó napfény, naponta fardhatatlanul

dolgoztak tizennyolc órát. Elmult augusztus is. És ezalatt az idő alatt telepítették a telepük fűváz házát, kutyaálat, prémraktárakat, pincéket és szárító-állványokat a több tonna hal számára, amely itt az ember és a kutva eledelét képezi. Kényelmes és meleg volt a számukra épült lakás, de nagymennyiségű tűzfát is gyűjtöttek össze és hordták össze nagy rakásba.

Jim gyors és mindenre kiterjedő előkészületei felkeltették egyaránt a fehér emberek és az indiánok figyelmét.

Híre a Nagy Medve Tó környékén többszáz kilométerre elterjedt. Új árucikkeket hozott magával és ezek nagyon megnyerték a benszülött vadászok és a fehérbőrű prémvadászok tetszését, akik sok szánnal hozták hozzá a legfinomabb prémeket.

Folytatása következik.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára szavankint 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jelíges hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbévezett jelíges leveleket továbbítunk. — Kérdezősködésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Hentesegéd fiatal, azonnal felvétetik. Holpert Simonnál, Zombor. a-1425

Ház forgalmas helyen. jóforgalmu vendéglővel

lakással azonnal eladó. Bővebbet a tulajdonosnál: Sesevics Péternél, Kalap utca 2.

Vaskereskedésbe kerestetik magyar-német nyelvtudással idősebb, szakképzett segéd, fiatal szakképzett segéd, pénztároskísaszonny, inas és kűtő Müller Péter Zombor. Ugyanott 1 és 3 éves gyermekek mellé levelet kérsek a-1354

Eladó Zomborban forgalmas utcában üzlet. Cím a kiadóban. a-1427-f

Eladó használt, 2 szárnyas aító, főfával, rollóval együtt. Boszits István, Zombor. Bálvány utca 9. a-1428-f

Vörös és fokhagyma makszimális áron. 10 kilogramonként (saját termés) kapható Paicsits Eleknél, Zombor. Nagytemplom utca 6. a-1426-f

Bérbe vennék guruló üléses egypár evezős csónakot. Uránvi. Rokus ucca 35. Jelentkezni lehet 6-7 óra között. a-1429